

Романишин Юлія Любомирівна

Доцент, кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності

Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

м. Івано-Франківськ, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ЗНАТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ

Зростання інформаційних потоків в сучасному суспільстві вимагає професійних знань та навичок роботи з інформаційними технологіями та інформаційною продукцією, як результатами інформаційного виробництва та засобами інформаційної діяльності. Фаховість кадрового потенціалу, його спроможність здійснювати маркетинг і менеджмент інформації та знань стає істотною конкурентною перевагою на ринку праці. Важливим є вміння не тільки нагромаджувати професійні знання, а й вчитися аналітично підходити до вирішення проблемної ситуації, виявляти і встановлювати системні взаємозв'язки, розвивати професійне мислення. Для того, щоб бути затребуваним на сучасному ринку праці студенту потрібно не тільки здобути знання під час навчання, але і засвоювати та передавати знання, тобто використовувати можливості для навчання впродовж життя, активно застосовувати інформаційні технології для доступу до професійних інформаційних ресурсів.

Оскільки знання не є статичними й односпрямованими майбутні фахівці інформаційної сфери повинні самостійно прагнути до системного оновлення власних пізнавальних знань та прикладних умінь і розвитку професійної майстерності. Реалізація професійної спрямованості в навчанні майбутніх інформаційних фахівців забезпечується виконанням таких завдань [2, с. 99]:

- виявлення та систематизація професійних знань та умінь;
- розроблення завдань з реалізації професійних знань та умінь;
- розроблення методики формування професійних знань та умінь.

До професійних знань відносять [1]:

- пізнавальні знання — «знаю, що» — володіння базовими знаннями, яке досягається шляхом інтенсивного навчання;
- прикладна майстерність — «знаю, як» — переводить теоретичні знання в ефективне прикладне використання;

– системне розуміння — «знаю, чому» — глибоке знання причин і наслідків, що лежать в основі фахової дисципліни;

– особиста мотивація творчості — «хочу знати, чому» — мотивація і налаштування на успіх.

Варто виокремити новітні концепції управління знаннями, які розглядає науковець Є.В. Савельєв у своїх працях, а саме [1]:

- покупка знань — наймання на роботу нового фахівця, який володіє досвідом і знаннями; утворення партнерства з іншою організацією чи фірмою (проходження виробничих та переддипломних практик студентами, міжнародне стажування) тощо;
- оренда знань — отримання допомоги від наукових установ та організацій, залучення інших професійних організацій тощо;
- розвиток знань — розробка та надання навчальних програм, направлення працівників на навчання, запрошення інструкторів (консультантів) зі сторони для навчання тощо.

Стрімкий розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій вносить зміни в освітній процес, зумовлюючи потребу в систематичному підвищенні кваліфікації і перепідготовці кадрів у всіх галузях, а особливо в сфері інформаційних технологій та комунікацій, де робота фахівців невід'ємно пов'язана з інноваційними технологіями. Проте, пропонуючи свої знання та навички на ринку праці, студенти зіштовхуються з проблемами, а саме [3]: брак практичного досвіду; труднощі з адаптацією професійних знань та умінь до вимог та потреб компанії; слабо розвинені навички до самоосвіти та самовдосконалення; не вміння працювати у команді; недостатньо набута професійна майстерність, нерозвинуте професійне мислення; страх перед помилкою на новому місці роботи; нерозкритий потенціал тощо. Роботодавці, в свою чергу, хочуть бачити в молодому фахівцю ініціативність, вміння креативно мислити, працювати в команді, якісно виконувати доручення, постійно самовдосконалюватися та професійно розвиватися тощо.

Особливо актуальною є підготовка кадрів в інформаційній сфері, адже саме такі фахівці є затребуваними на сучасному ринку праці. Тому, сьогодні більшість провідних ІТ-компаній України організують навчання при виробництві. Ця тенденція яскраво виражена в ІТ-сфері, фахівці якої користуються найбільшим попитом на ринку праці. Випуск інформаційних та ІТ-фахівців істотно відстає від поточних потреб інформаційного бізнесу (кількісно) і не задовольняє весь перелік пропозицій на ринку праці в цій галузі.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу для поглиблення та вдосконалення практичних навичок і розвитку професійної майстерності в процесі підготовки інформаційних та ІТ-фахівців використовує співпрацю з компанією ТОВ «СофтСерв». Це українська компанія, що займається офшорним програмуванням, а також наданням консультаційних послуг у цій галузі. При компанії функціонує освітня структура (ІТ-академія), яка займається підготовкою ІТ-спеціалістів. Компанія пропонує студентам 4–5 курсів та випускникам ВНЗ безкоштовну освіту, яка триває 2–4 місяці в залежності від обраного напрямку. ІТ-академія надає своїм студентам можливість отримати знання та навички, необхідні для успішного початку діяльності у команді «СофтСерв» та подальшого професійного росту. В такий спосіб компанія готує для себе молодих фахівців із врахуванням специфіки своїх проєктів. «СофтСерв» має функціонуючий веб-сайт (<https://softserve.ua/>), в якому міститься розділ присвячений ІТ-академії. Через веб-сайт можна подати реєстраційну заявку на навчання. Окрім нього, компанія має публічні сторінки в таких соціальних мережах як Facebook, LinkedIn та Вконтакте. ІТ-академія пропонує курси з вивчення різних сучасних інформаційних технологій, а саме: Web UI; Java; NET; IOS; Database; DevOps; Manual Quality Control; Automation Testing Quality Control тощо. Перевагами такого навчання є: можливість подальшого працевлаштування, гнучкий графік занять, індивідуальний підхід до кожного студента, орієнтація на концептуальні практичні знання, сучасні технології та методики навчання, командна робота. Кожен учасник має можливість під час навчання долучитися

до великого проєкту, отримати та виконати реальні завдання, додати до проєкту якісно реалізований модуль.

Такий досвід розширення професійних знань, умінь та навичок в ІФНТУНГ постійно проходять студенти інженерних спеціальностей, а саме — майбутні інженери-програмісти. Майбутні документознавці-менеджери, інформаційні аналітики також долучаються до цього проєкту, але виконують дещо видозмінені завдання, які відповідають їхньому рівню підготовки та професійному напрямку діяльності. Студенти працюють над розробленням цільової інформаційної продукції засобами інформаційних технологій. А саме: створення рекламно-інформаційних матеріалів у графічному редакторі Adobe Photoshop CS5, розробка презентаційних матеріалів для потреб організації використовуючи програмний продукт PowerPoint, робота з тематичним контентом сайтів тощо. Важливою умовою при виконанні студентами поставлених завдань є раціональність та ефективність обраних видів інформаційної продукції, яка повинна відповідати інтересам цільової аудиторії а також стиль розробки, інформаційний контент та презентація інформаційних продуктів повинні бути взаємопов'язані між собою та об'єднані єдиною метою і відповідати потребам як цільової аудиторії ІТ-академії, так і корпоративному іміджу компанії «СофтСерв».

Поєднання навчального процесу у ВНЗ із навчанням на виробництві (під час проходження практик) дає змогу формувати прикладну майстерність, ініціативність студентів, самостійність, професійне мислення у розв'язанні поставлених завдань, відображає не тільки зміст, але і рівень вимог до діяльності майбутнього фахівця. Досвід поєднання навчального процесу із практично-професійним навчанням розвиває у студентів бажання та зацікавленість до подальшого вдосконалення своїх знань та умінь, показує сфери прикладного застосування набутих професійних навичок, дає можливість пробувати свої сили у вирішенні практичних задач, а також виявити ті недоліки у підготовці, які потрібно усунути за допомогою навчання та самоосвіти.

Література

1. Новітній маркетинг: навч. посіб. / Є. В. Савельєв, С. І. Чеботар, Д. А. Штефаніч та ін.; за ред. Є. В. Савельєва. — К.: Знання, 2008. — 420 с.
2. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / за ред. З. Н. Курлянд. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2007. — С. 99.
3. Романишин Ю. Інформаційні технології у професійно-зорієнтованій підготовці фахівців інформаційної сфери / Ю. Романишин // Інформаційні технології у професійній діяльності: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25 березня 2015 року. — Рівне: РВВ РДГУ, 2015. — С. 136–137.